

ΣΤΕΛΙΟΣ ΔΗΜ. ΜΑΓΕΙΡΙΑΣ
ΔΙΠΛ.ΥΔΡΟΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
M.Sc. M.P.I.
Γενικός Είδιχος 'Υδροηλεκτρικής
'Αξιοποίησης

ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΧΕΛΩΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑ
ΑΠΟ ΛΙΜΝΗ ΣΥΚΙΑΣ
(Συνοπτική Έκθεση)

ΑΘΗΝΑ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1979

I. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.

Η ιδέα της έκτροπής υδάτων από τον Άχελώο προς τη Θεσσαλική πεδιάδα, δεν είναι νέα. Τό ίδιο τό έργο του Μεγδοβα (Ταυρωπού), είναι έκτροπή υδάτων από τον Άχελώο προς τη Θεσσαλική πεδιάδα, αφού ο Ταυρωπός είναι παραπόταμος του Άχελώου. Υπάρχουν σήμερα πολλές σχετικές λύσεις έκτροπής. Τό 1966-67, από τον Καθηγητή Κουτσοκώστα, είχε προταθεί ή λύση έκτροπής υδάτων από τη θέση "Μεσοχώρα". Η λύση αυτή είχε εξετασθεί μεταγενέστερα από την ELECTRO-WATT (E-W) και είχε απορριφθεί, σαν αντιοικονομική επειδή είχε μικρή ρυθμιστική ικανότητα στη λίμνη Μεσοχώρας, μεγάλο μήκος σήραγγος πού έφθανε τά 28 χλμ. σε μία παραλλαγή της, πρακτικά δεν έδινε ενέργεια αίχμης, ή σήραγγα στην έξοδο προς τη Θεσσαλία θα βρισκονταν υπό μεγάλη πίεση λόγω του μεγάλου μήκους, θα καθιστούσε όλα τά κατάντη έργα της ΔΕΗ ("Αγ. Γεώργιο, Συκιές, Αύλακι) άσύμφορα για κατασκευή με αποτέλεσμα να χάνονται μεγάλες ποσότητες ενέργειας, κλπ.

Στίς 13 'Ιουνίου 1972, επιδόθηκε στο Υπουργείο Συντονισμού (τότε Περιφερειακή Διοίκηση Θεσσαλίας στη Λάρισα), ή "λύση Μαγειρία". Είχε ταυτόχρονα άποσταλεί και προς τίς 4 Νομαρχίες της Θεσσαλίας. Στη πρώτη της εκείνη γενική μορφή, προβλεπονταν μακροπρόθεσμα ή έκτροπή 5 ποταμών προς τη Θεσσαλική πεδιάδα ('Αώου, Σαραντάπορου, Βοΐδομάτη, "Ανω 'Αράχθου και "Ανω Άχελώου). Η έκτροπή των υδάτων του "Ανω Άχελώου προς τη Θεσσαλική πεδιάδα, αποτελεί τό πρώτο στάδιο. Αφού είχε εξετασθεί τό τμήμα του "Ανω Άχελώου κάτω από τη Μεσοχώρα ("Λύση Κουτσοκώστα) μέχρι τη θέση "Αύλακι", είχε βρεθεί ότι από κάθε άποψη, συμφερότερη είναι ή χάραξη της έκτροπής από τη λίμνη Συκιές, αλλά με υπερυψωμένο όμως φράγμα. Στά τέλη όμως του ίδιου έτους 1972, είχε βελτιωθεί ή λύση με χάραξη έκτροπής πάλι μόν από την υπερυψωμένη λίμνη Συκιές, αλλά με χρησιμοποίηση δε και του όγκου της λίμνης Αύλακίου μέσω ενός αντιστροφόμενου ύδροηλεκτρικού Σταθμού μεταξύ των λιμνών Συκιές και Αύλακίου. Η αξία του σχήματος αυτού αυξάνει, όσο χαμηλότερη τελικά θα ληφθεί ή στάθμη της λίμνης Συκιές (μικρότερη ρυθμιστική ικανότητα). Με λήψη π.χ. της στάθμης της λίμνης Συκιές 520 μ. και της λίμνης Αύλακίου 400 μ., όπως ακριβώς έχει μελετηθεί από τη ΔΕΗ, ο συνολικός ρυθμιστικός όγκος των δύο αυτών λιμνών θα είναι $200 + 400 = 600$ εκατομ. κυβ. μέτρα. Αυτό όμως είναι πολύ σημαντικό και σήμερα αποκτά ιδιαίτερη σημασία, παρά τό ότι επί πολλά χρόνια τώρα δεν εξετάστηκε.

Σε αντίπρόταση στη "λύση Μαγειρία", εμφανίστηκε στις αρχές του 1973, ή "λύση Θεριανού", πού προβλέπει την έκτροπή υδάτων από τη περιοχή των

Άγραφων-Βίνιανης (Άγραφιώτης-Ταυρωπός) προς τη λίμνη Μουζακίου με σήραγγα μήκους 67 (έξήντα επτά) χιλιομέτρων και για όγκο έκτροπής ύδατος όσος και στη λύση Κουτσοκώστα, δηλαδή λιγότερο από μισός συγκριτικά με τη "λύση Μαγειρία". Δεν δόθηκε συνέχεια στη "λύση Θεριανού", επειδή άμεσα αποδείχτηκε η αντιοικονομικότητα αυτής της λύσης, που με υπερτετραπλάσιο μήκος σήραγγας θα έξέτρεπε τη μισή ποσότητα ύδατος. Έκτος όμως αυτού, λόγω του υπερβολικά μεγάλου μήκους της σήραγγας, θα υπήρχαν και υπερβολικά μεγάλες απώλειες ενέργειας. Η αντιπρόταση όμως αυτή, όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων, έγινε από τον κ. Θεριανό με αποκλειστικό σκοπό να μην προωθηθεί η "λύση Μαγειρία". Έτσι, χάθηκε πολύτιμος χρόνος πολλών έτων.

2. ΕΞΕΤΑΣΗ "ΛΥΣΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΑ" ΑΠΟ ΟΜΑΔΑ ΘΕΡΙΑΝΟΥ.

Η εξέταση αυτή άρχισε τον Ιανουάριο του 1973, έπειτα από σχετική απόφαση της τότε Διοίκησης της ΔΕΗ και επίκεφαλής αυτής της Ομάδας, τοποθετήθηκε ο κ. Θεριανός, παρά τις διαμαρτυρίες μου επειδή είχε ταχθεί έναντιον της έκτροπής πριν αυτή καν έξετασθεί. Σημειωτέον, ότι ο κ. Θεριανός ως Προϊστάμενος των Προμελετών ήταν υπεύθυνος για όλα τα έργα που είχαν μελετηθεί στον Άωο, "Ανω Άραχθο και Άχελώο, τα όποια όμως ανατρέπονταν από τη λύση Μαγειρία. Η Ομάδα του κ. Θεριανού, από την αρχή των συνεδριάσεών της, έπιδόθηκε στη κάθε είδους διαστρέβλωση της πραγματικότητας με βασικό σκοπό την "απόδειξη" ότι δεν πρέπει να γίνει η έκτροπή, δηλαδή, να μην ανατραπούν τα έργα που είχε μελετήσει ο ίδιος ο κ. Θεριανός με τους συνεργάτες του. Η προσπάθεια στρέφονταν προς δύο στόχους. Πρώτο, να παρουσιασθεί ότι η έκτροπή προς Θεσσαλία ύστερεί σημαντικά σε παραγωγή ενέργειας συγκριτικά με την αξιοποίηση των υδάτων κατά μήκος του Άχελώου. Έτσι, παρουσιάστηκε "απόλεια" ενέργειας σχεδόν 1,1 δισεκατομμύριο κιλοβατώρες. Τώρα, αποδείχτηκε και έγινε παραδεικτό από άλλες επιτροπές, ότι η ενέργεια είναι ισοδύναμη. Η πραγματικότητα είναι ότι η προταθείσα έκτροπή υπερτερεί ενεργειακά. Εύκολο είναι σήμερα να αποδειχθεί ότι η "απόλεια" που έδωσε η Ομάδα Θεριανού, είναι πλήρως πλασματική και ανύπαρκτη. Δεύτερο, η προσπάθεια στράφηκε να παρουσιασθεί μεγάλο τό κόστος κατασκευής, χωρίς καν να υπολογισθεί τό κέρδος υποκαταστάσεως των άρδευτικών έργων Θεσσαλίας και γενικά τό άρδευτικό όφελος. Με πολλά τεχνάσματα και διαστρεβλώσεις και με την "αντιπρόταση" περί έκτροπής προς Θεσσαλία από Άγραφα-Βίνιανη, τορπιλλίστηκε τελικά η έκτροπή. Έτσι, χάθηκαν μέχρι σήμερα 7 πολύτιμα χρόνια και η Έθνική Οικονομία αλλά και η ΔΕΗ, υπέστησαν μεγάλη ζημία. Μόλις τώρα αρχίζει να γίνεται κατανοητή η πραγματικότητα και η ζημία που προκλήθηκε.

3. ΑΠΟΦΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ELECTRO-WATT.

Σύμφωνα με τὰ ἐπίσημα στοιχεία (ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΟΥΣ 1976), στή Θεσσαλία μπορούν νά ἀρδευτοῦν περί τὰ 5.000.000 στρέμματα. Κατά τό Ὑπουργεῖο Γεωργίας, μέ μιὰ ἐπιλογή τῶν καλύτερων ἐδαφῶν, ἡ ἔκταση αὐτή μειώνεται στά 4.650.000 στρέμματα. Γενικά δέ κατά μέσο ὄρο, κάθε στρέμμα χρειάζεται σ' ὅλη τήν ἀρδευτική περίοδο 700 κυβ. μέτρα νερό. Κατά συνέπεια, γιά τή πλήρη κάλυψη τῶν ἀρδευτικῶν ἀναγκῶν, χρειάζεται κάθε χρόνο ποσότης ὕδατος 3,2-3,5 δισεκατομμυρίων κυβικῶν μέτρων. Τό ὕδατικό δυναμικό τῆς Θεσσαλίας εἶναι πράγματι αὐτῆς τῆς τάξεως, κατά τὰ στοιχεία πού δίνονται ἀπό τίς ἀρμόδιες Ὑπηρεσίες. Πρέπει ὅμως νά σημειωθεῖ ὅτι σ' αὐτόν τόν ἀριθμό περιλαμβάνεται καί τό ὕδατικό δυναμικό τοῦ Ἄνω Ἀχελῷου • ὁποῖος βασικά ἀνήκει στούς Νομούς Τρικιάλων καί Καρδίτσας (παραπόταμος Κομπουργιανν(τικ)ος). Ὅπως ὅμως εἶναι γνωστό, • Ἄνω Ἀχελῷος δέν χύνεται πρὸς τή Θεσσαλική πεδιάδα, ἀλλά στή Ἰόνιο Πέλαγος. Τή Θεσσαλική πεδιάδα διαρρέει μόνον ὁ Πηνειός ποταμός, ὁ ὁποῖος στή καρδιά τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου (γέφυρα Ἀλλή Ἐφέντη, 14 χλμ. ἀπό τή Κουτσόχειρο), ἔχει μέση ἐτήσια παροχή 44,272 μ³/ὄλ. γιά τή χρονική περίοδο 1958-1978, δηλαδή μέσου ἐτήσιου ὄγκου 1,396 δισεκ. κυβ. μέτρα ὕδατος. Ὅλοι οἱ ὑπολογισμοί κατά συνέπεια γιά τή κάλυψη τῶν ὕδατικῶν ἀναγκῶν τῆς Θεσσαλίας χωρίς τὰ ὕδατα τοῦ Ἀχελῷου, πρέπει νά γίνονται μέ βάση ἐνός μέσου ὄγκου ὕδατος κατ' ἔτος τῆς τάξεως τοῦ 1,5 δισεκ. κυβ. μ. Οἱ ἀρδευτικές ὅμως ἀνάγκες δέν πρέπει ποτέ νά στηρίζονται στήν ἔννοια τοῦ μέσου ἐτήσιου ὄγκου, ἀλλά σέ κάποιον ἄλλο ἐγγυημένο ὄγκο ὕδατος (ἐγγυημένη παροχή) μέ σαφῶς χαμηλότερη τιμή.

Ἡ ELECTRO-WATT πρὸ 10 καί πλέον ἐτῶν, ἔπειτα ἀπό σχετική ἀνάθεση, παρουσίασε ἕνα σχέδιο ἀρδευσης τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδας σέ ἔκταση 2,7 ἑκατομ. στρεμμάτων (κατά τήν ἀποψη τῆς φυσικά). Τά μισά ἀπό αὐτά πρότεινε νά ἀρδευτοῦν μέ ὑπόγειες ἀντλήσεις καί τά ἄλλα μισά ἀπό ἀποθηκεύσεις ὕδατος ἀπό τόν Πηνειό καί τούς παραποτάμους του μέ τή κατασκευή 5 βασικῶν φραγμάτων (Κρύας Βρύσης, Πύλης, Μουζακίου, Σμοκόβου καί Παληοδερλί). Οἱ ὑπόγειες ἀντλήσεις προτείνονταν νά γίνουν μέ 5.000 φρέατα πού τό βάθος τῶν περισσότερων ὑπολογίζονταν νά φθάσει τά 300 μέτρα. Ἐχει ὑπολογισθεῖ ὅτι θά χρειάζονταν κάθε χρόνο περί τὰ 500 ἑκατομμύρια κιλοβατῶρες ἐνέργειας γιά τό πρόγραμμα αὐτό τῆς E-W. Μόνον τό κόστος κατασκευῆς, ὑπολογίζονταν ἀπό τήν E-W σέ 15,3 δισεκ. δραχμές μέ τίς τιμές τοῦ 1968, ἀπό τὰ ὁποῖα 10,5 δισ. δρχ. γιά τίς ἀρδεύσεις μέ ἐπιφανειακές ἀποθηκεύσεις ὕδατος (5 φράγματα). Ἐννοεῖται πῶς γιά νά παρουσιάσθεῖ τό σχέδιο αὐτό πραγματοποιησίμο (οἰκονομικό σχετικά), ἀπό τήν E-W ἀναφέρονταν ὅτι τό ὕδωρ π.χ. ἀπό τήν ἀποθήκευση Κρύας Βρύσης, θά κατευθύνονταν πρὸς τή περιοχή τῆς Λάρισας ὄχι μέ εἰδική διώρυγα, ἀλλά μέσω τῆς κοίτης τοῦ Πηνειοῦ, Ληθαίου,

κλπ. Δέν ανέφερε όμως ή Ε-Ψ τί ποσότητα ύδατος θά χάνονταν στο δρόμο (διαρροές, εξατμίσεις κλπ.) σέ όλο αυτό τό μήκος τών 100 χιλιομέτρων περίπου.

Τό σχέδιο αυτό τής Ε-Ψ, τό υποβάλαμε σέ άύστηρότατη κριτική σέ βάθος σέ τρία βασικά σημεία.

α) Θεωρήσαμε καί θεωρούμε έκτός πραγματικότητας τά υδρολογικά στοιχεία πού παρουσίασε ή Ε-Ψ καί στά όποια στηρίχθηκε τόσο για τίς ύπόγειες άντλήσεις, όσο καί για τίς άρδεύσεις μέ έπιφανειακές άποθηκεύσεις. Ή πραγματικότητα είναι έντελώς διαφορετική. Πολλοί παράγοντες δέν είχαν ληφθει ύπόψη.

β) Ίδιαίτερα ταχεία πρόσχωση τής λίμνης Κρύας Βρύσης Καλαμπάκας.

γ) Έπικίνδυνη άνασφάλεια για τό φράγμα Κρύας Βρύσης όπως έχει μελετηθει από τήν Ε-Ψ στή θέση μέ τό άλλουβιακό βάθος πού υπερβαίνει τά 100 μέτρα.

Τά θέματα αυτά είχαν λεπτομερώς άναλυθει σέ είδική έκθεση τόν Σεπτέμβριο 1977.

Θά έπισημάνουμε τά βασικά σημεία στή παράγραφο τής "Έκθεσης τοϋ BUREAU OF RECLAMATION, μέ τίς σχετικές παρατηρήσεις.

4. ΕΚΘΕΣΗ Ε.Σ.Υ.Ο. (Έπιτροπή Συνεργασίας Ύδατικής Οίκονομίας).

Ή Έπιτροπή αυτή συστήθηκε από τό Ύπουργείο Συντονισμού (έκπρόσωπο), Ύπουργείο Δημοσίων Έργων, Γεωργίας καί Βιομηχανίας καί Ένεργείας (ΔΕΗ), τόν Μάιο τοϋ 1976.

Ή Έκθεσή της ολοκληρώθηκε τόν Δεκέμβριο τοϋ 1977 καί προσυπογράφηκε από τούς 12 εκπροσώπους τών 4 Ύπουργείων (Γενικοί Διευθυντές, Διευθυντές κλπ.). Ο κ. Θεριανός πού συμμετείχε πάλι στήν Έπιτροπή αυτή, όπως άναφέρεται στήν έκθεση αυτή, δέν παρουσιάστηκε κατά τίς δύο τελευταίες συνεδριάσεις "κατά τάς όποίας έλαβε τήν τελική της μορφή ή παροϋσα Έκθεσις". Είναι δέ γνωστό ότι ή μεγάλη σχετικά καθυστέρηση αυτής τής Έπιτροπής, όφείλεται στα συνεχή εμπόδια καί άντιρρήσεις πού πρόσβαλε ο κ. Θεριανός. Όταν άντιλήφθηκε ότι δέν μπορούσε πλέον νά τερπιλλίσει για μιά φορά ακόμα τήν έκτροπή ύδατος προς Θεσσαλία, απλούστατα δέν έμφανίστηκε όταν έπρόκειτο νά προσυπογραφεί τό κείμενο από τά υπόλοιπα 12 μέλη τής Έπιτροπής.

Θά μπορούσαν νά άναφερθοϋν πολλές παρατηρήσεις για τήν έκθεση αυτή τής Ε.Σ.Υ.Ο. καί τά αλληλοσυγκρουόμενα σημεία πού παρουσιάζει.

~~Τό~~ όμως είναι τά κεντρικά σημεία πού παρουσιάζει, ή οί προτάσεις της.

α) Προτείνει νά γίνει έκτροπή προς Θεσσαλία μέσου έτήσιου όγκου ύδατος 1,57 δισ. κυβικών μέτρων, δηλαδή μέσης έτήσιας παροχής $50 \text{ m}^3/\delta\lambda.\mu\epsilon$ τήν έκπόνηση τής σχετικής τεχνικοοικονομικής μελέτης, "... ή καί μεγαλυτέρας έφ'όσον έκ τής μελέτης κριθῆ τοϋτο τεχνικοοικονομικώς σκόπιμον...".

β) Σχετικά μέ τή παραγόμενη ένεργεια, ή έκθεση τής Ε.Σ.Υ.Ο. άναφέρει ότι "... πιθανόν νά ύστερή όλίγον τής ένεργειακής αξιοποιήσεως τών επί τοϋ ροϋ τοϋ Άχελώου λύσεων (άνευ έκτροπής)...". Πρέπει νά σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι ή ένεργ-

γειαική παραβολή έγινε, όπως αναφέρθηκε, για μέση παροχή 50 M³/δλ., αλλά και για μέση παροχή στη θέση Συκιᾶς 67 M³/δλ. Επειδή τὰ ὑπόλοιπα 67-50=17 M³/δλ. μὴ ἐκτρεπόμενα πρὸς Θεσσαλία δὲν συμμετέχουν καὶ στὴ παραγωγή ἐνέργειας, ἄρα στὴ πραγματικότητα, ἡ προταθεῖσα ἐκτροπὴ πρὸς Θεσσαλία ὑπερέχει καὶ ἐνεργειακῶς τῆς κατὰ μῆκος τοῦ Ἀχελῷου ἀξιοποιήσεως. Δὲν ἔχει ἐπίσης ὑπολογισθεῖ καὶ τὸ ἐνεργειακὸ κέρδος ποῦ θὰ ὑπάρξει ἀπὸ τὴν ὑποκατάσταση τῶν ὑπογείων ἀντλήσεων, οὔτε ἡ ἐνέργεια ποῦ θὰ ληφθεῖ στὴ Θεσσαλία π.χ. στὸ ἔργο Παραποτάμου στὸν Πηνειὸ ἀπὸ τὰ ὕδατα ποῦ θὰ ἀξιοποιηθοῦν ἐνεργειακῶς καὶ ποῦ χωρὶς τὴν ἐκτροπὴ, δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνεῖ ὑδροηλεκτρικὴ ἀξιοποίηση. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ποῦ ἀναφέρονται προκύπτει ὅτι-καὶ εἶναι εὐκόλο αὐτὸ νὰ ἀποδειχθεῖ-, εἶναι ἀποφασιστικὴ ἡ ἐνεργειακὴ ὑπεροχὴ τῆς ἐκτροπῆς. Μὲ τὴν ἔκθεση αὐτῆς τῆς Ε.Σ.Υ.Ο., ἀποδείχεται καὶ ἐπιβεβαιώνεται ἐπίσημα μὲ 12 ὑπεύθυνες ὑπογραφές, ἡ μεγάλη διαστρέβλωση ποῦ ἔγινε ἀπὸ τὴν Ὁμάδα Θεριανοῦ στὸ καίριο αὐτὸ σημεῖο τῆς ἐνεργειακῆς παραβολῆς ποῦ εἶχε ὀλέθρια ἀποτελέσματα γιατί χάθηκαν 7 ὀλόκληρα χρόνια. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως, ἀκόμα γίνεται προσπάθεια παραπλάνησης.

γ) Τὸ τρίτο βασικὸ σημεῖο τῆς ἔκθεσης Ε.Σ.Υ.Ο. ἀφορᾷ στὸ ἔργο Κρύας Βρύσης. Οἱ παρατηρήσεις μου τοῦ Σεπτεμβρίου 1977 γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ, υἱοθετοῦνται ἐπίσημα-ἂν καὶ δὲν ἀναφέρεται αὐτὸ-ἀπὸ τὴν ἔκθεση τῆς Ε.Σ.Υ.Ο. ἡ ὁποία σαφῶς ἐπὶ λέξει ἀναφέρει: "... Ἡ κατασκευὴ τοῦ φράγματος τῆς Κρύας Βρύσης καίτοι μελετημένον θὰ πρέπει νὰ ἀνασταλῆ λόγω τῶν ὑφισταμένων βασικῶν τεχνικῶν ἀδυναμιῶν καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ὑψηλοῦ κόστους ἐπενδύσεως ἀφ' ἑνός καὶ τῆς πιθανῆς ὑποκαταστάσεώς του διὰ τῶν ὑδάτων τῆς ἐκτροπῆς ἀφ' ἑτέρου".

5. ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ BUREAU OF RECLAMATION. (B.R.)

Μετὰ τὴν ἔκθεση τῆς Ε.Σ.Υ.Ο., ὑποτίθεται ὅλα θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν τελειώσει καὶ νὰ εἶχε ἀρχίσει ἡ μελέτῃ τῆς ἐκτροπῆς ὑδάτων πρὸς τὴ Θεσσαλία. Ἄν αὐτὸ εἶχε γίνεῖ, σήμερα μετὰ πάροδο 2 ἐτῶν, θὰ ἦταν ἔτοιμη ἡ μελέτῃ καὶ θὰ εἶχε ἀρχίσει ἡ κατασκευὴ τῆς προταθείσης σήραγγας λίμνη Συκιᾶ-Παλαιοκαρυᾶ, τὸ φράγμα Συκιᾶς κλπ.

Δυστυχῶς ὅμως, οἱ ἄνθρωποι ποῦ πολέμησαν καὶ πολεμοῦν ἀκόμα τὴν ἐκτροπὴ ὑδάτων πρὸς τὴ Θεσσαλία, δὲν σταμάτησαν νὰ παρεμβάλουν ἐμπόδια. Βρέθηκε ἓνας ὑδρογεωλόγος, ὁ ὁποῖος προφανῶς ἐνδιαφερόμενος προσωπικᾶ, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, πρότεινε νὰ γίνεῖ στὴ Θεσσαλικὴ πεδιάδα ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς γεωτρήσεων ὥστε κατὰ τὴ χειμερινὴ περίοδο νὰ στέλνουμε μὲ ἀντλήση τὰ πλεονάζοντα ὕδατα ἀπὸ τὸν Πηνειὸ καὶ τοὺς παραποτάμους του πρὸς τὰ "πηγάδια" αὐτὰ γιὰ νὰ ἐμπλουτίσουμε τὸν ὑπόγειο ὀρίζοντα καὶ κατὰ τὴν ἀρδευτικὴν περίοδο νὰ τὰ ἀντλοῦμε πάλι γιὰ ἄρδευση... Δὲν γνωρίζουμε τί στοιχεῖα

έβωσε για τήν απαιτούμενη διπλή άντληση (τώρα με τήν ενεργειακή κρίση), πώς θα υπολογίζονταν τί θα χάνονταν και τί θα έμενε στο τέλος για άρδευση κλπ." Άλλος πρότεινε τήν επανεξέταση τής μελέτης Κρύας Βρύσης και τών άλλων έργων τής ELECTRO-WATT για πιθανή προώθηση προς κατασκευή ". . . μιά και υπάρχουν οί μελέτες. . ." κλπ. Μή τολμώντας όμως και μή μπορώντας να ανατρέφουν τά ισχυρά πλεονεκτήματα τής έκτροπής, πρότειναν να γίνουν και τά δύο, δηλαδή, και τά έργα τής E-W και ή έκτροπή "αργότερα".

Κάτω από αυτή τή παρεκκυστική κατάσταση, τό 'Υπουργείο Συντονισμού αναγκάστηκε να ζητήσει τή γνωμάτευση του BUREAU OF RECLAMATION, παραδόξως άγνοώντας τίς 12 Έλληνικές υπογραφές μεταξύ τών όποίων κυριολεκτικά πρώτη του εκπροσώπου του Διευθυντού.

Η γνωμάτευση φέρει ήμερομηνία 1 Ιανουαρίου 1979 και άποτελείται από 58 σελίδες. Ένώ γίνεται σαφής προσπάθεια να μην καταδικασθεί ή μελέτη τής E-W, ή έκθεση αυτή επιφέρει ακόμα μεγαλύτερη σύγχυση με τίς παρατηρήσεις που κάνει και τά συμπεράσματα που μπορουν να εξαχθούν απ' αυτές.

Θά αναφέρουμε τά βασικότερα σημεία.

1. Ο κ. Κάουφμαν διαπράττει ένα βασικό σφάλμα. Στή σελ. 2 αναφέρει ότι "Η μέση ετήσια άπορροή του Πηνειού ποταμού και τών παραποτάμων του είναι 3 δισεκατομ. κυβικά μέτρα". Στή ποσότητα αυτή συμπεριλαμβάνονται και τά ύδατα του Άνω Άχελώου, τά όποια όμως δεν ρέουν προς τή Θεσσαλική πεδιάδα. Οί πραγματικές μετρήσεις στον Πηνειό ποταμό, όπως αναφέρθηκε στη παρ. 3, δίνουν μέσο ετήσιο όγκο ύδατος 1,396 δισ. κυβ. μέτρα, δηλαδή λιγότερο από τό μισό από ότι αναφέρει ο κ. Κάουφμαν. Στή θέση δε αυτή, συρρέουν όλοι οί παραπόταμοι του Πηνειού, μέχρι και τόν Ένιππέα. Ο τελευταίος παραπόταμος του Πηνειού (Τηταρίσιος ή Ξηριάς) πέφτει στον Πηνειό πολύ χαμηλότερα από τή Λάρισα, στο χωριό Ροδιά. Όλα συνεπώς τά συμπεράσματα του κ. Κάουφμαν βασίζονται επί λαθεμένης βάσεως. Αποφεύγεται δε επιμελώς στήν έκθεση του Β. R. να αναφερθεί τό βασικότερο σημείο για τό έργο Κρύας Βρύσης, δηλαδή, ή υδρολογική κατάσταση και ή έγγυημένη ποσότητα ύδατος που μπορεί να εξασφαλισθεί. Γιατί άν δεν υπάρχει νερό-όπως και δεν υπάρχει-, όλα τά άλλα είναι περιττά. Οφείλε τό Β. R. να παρουσιάσει τόν πίνακα τών μέσων ετήσιων όγκων ύδατος στη θέση "Κρύα Βρύση" τουλάχιστον για τή 10ετία 1969-1978, που δεν υπάρχει στη έκθεση τής E-W. Αποσιώπησε όμως τό βασικότερο σημείο. Η πραγματικότητα είναι απογοητευτική για τούς όπαδούς του έργου Κρύας Βρύσης. Από τίς επίσημες μετρήσεις του 'Υπουργείου Δημοσίων Έργων στη Λάρισα, διαπιστώνονται τά εξής καταπληκτικά, από τά όποια κατανοεί-

ται ή άποσιώπηση του Β.Ρ. Πρόκειται για μετρήσεις στη θέση "Σαρακίνα".

"Έτος 1969-70 : Μέση έτήσια παροχή I, I87 M³/δλ. ή έτήσιος όγκος 37 εκ.Μ³

" 1970-71 : " " " 2,216 " " " " 70 " "

'Εδω οι μετρήσεις στη θέση "Σαρακίνα" σταμάτησαν. Όπως είναι δε γνωστό και στα έπόμενα έτη μέχρι και σήμερα ακόμα, ή υδρολογική κατάσταση είναι χωρίς ιδιαίτερη διαφορά. Όταν όμως έχουμε έτήσιο όγκο τή μία χρονιά 37 εκατομ.κυβ. μέτρα ύδατος και τήν άλλη 70, ένω ή άποθήκευση τής Κρύας Βρύσης γίνεται για 58'5 εκατομ.κυβ.μέτρα, γίνεται κατανοητό κυριολεκτικά τό φάσκο του έργου Κρύας Βρύσης. Η Σαρακίνα είναι κατάντη τής Κρύας Βρύσης. Και πώς γίνεται ακόμα και λόγος για τό έργο αυτό, όταν έχουν σταματήσει οι υδρολογικές μετρήσεις;

Γιατί όλα αυτά τά άποσιώπησε τό Β.Ρ.; Σ' αυτά πρέπει να δοθει άπάντηση.

"Ας προχωρήσουμε όμως ακόμα σε βάθος.

2. Στη σελ.5 γίνεται παραδεκτό ότι τό φράγμα στη Κρύα Βρύση "θα κατασκευασθεί σε κοιλάδα, γεμάτη από ύψηλης υδατοπερατότητας άλλουβιακές προσχώσεις".

"Αν όμως αυτό τό μεγάλο βάθος των 100 μ. από άμμοχάλικο, διαπιστώνεται και επιβεβαιώνεται επίσημα ότι είναι πολύ υδατοπερατό σήμερα, πώς θα είναι αύριο όταν θα δέχεται επίπλεον πίεση άλλων 70 μ. ύδατος από τή μελετώμενη λίμνη; Έπειδή δε τό Β.Ρ. καταλαβαίνει πολύ καλά τόν έπαπειλούμενο κίνδυνο, συνιστά άλλαγές στη μελέτη τής κουρτίνας στεγανότητας, άναφέροντας επί λέξει τά εξής στη σελ.35 ". .Για τόν περιορισμό ή τουλάχιστον για τή σημαντική μείωση των κινδύνων τής κουρτίνας στεγανότητας, συνιστούμε κλπ." Με τή μείωση όμως του κινδύνου, δεν παύει αυτός να ύφίσταται. Είναι καταπληκτικό να παραδέχεται επίσημα στην έκθεσή του τό Β.Ρ. ότι ύφίσταται κίνδυνος και να συζητά ακόμη τό θέμα Κρύας Βρύσης, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι ή στάθμη τής λίμνης Κρύας Βρύσης θα είναι ή 309, ένω ή περιοχή τής Καλαμπάκας θέ εύρίσκεται σε στάθμη κατά 100 μ. χαμηλότερα.

Και τίμέτρα προτείνει τό Β.Ρ.; Προτείνει λοιπόν να τοποθετηθοϋν περισσότερα όργανα μετρήσεων των πιέσεων του ύδατος διαρροής κοντά στις δυό πιο κρίσιμες περιοχές-κατά τήν έκφρασή του-για να ληφθοϋν μέτρα "πρό των άνησυχαστικών έξελείξεων" (σελ.41). "Αν δε παρουσιαστοϋν επικίνδυνες διαρροές ύδατος, τό Β.Ρ. προτείνει τή κατασκευή ενός συμπληρωματικού στρώματος στο φράγμα (σελ.41). Είναι όμως γνωστό ότι οι καταστροφές φραγμάτων γίνονται σε περιόδους κατακλυσμιαίων βροχοπτώσεων και θεομηνιών. Ποιός όμως θα μπορέσει κάτω από τέτοιες συνθήκες και όπως συμβαίνει συνήθως και τή νύχτα, να αρχίσει να κατασκευάζει συμπληρωματικά φράγματα

πού προτείνει τό Β.Ρ.; Καί γιατί δέν πήραν τά μέτρα αὐτά στήν Ἀμερική γιά νά προλάβουν τή καταστροφή τοῦ φράγματος Τήτον, πού μέ τήν εὐκαιρία, τό μελέτησε τό ἴδιο τό Β.Ρ.; Μήπως τό Β.Ρ. θέλει νά συνεχίσει τά πειράματά του καί στό φράγμα Κρύας Βρύσης; Ἐκεῖ ὅμως δέν ὑπῆρχαν κάτω ἀπό τό φράγμα Τήτον καί τόσο κοντά πόλεις σάν τή Καλαμνάκα καί τά Τρίκαλα. Παρ' ὅλα ὅμως τά λίγα σχετικά θύματα, οἱ ζημιές πού προκλήθηκαν ἀπό τή καταστροφή ἔφτασαν τό ποσό τοῦ I δισεκατομ. δολλαρίων. (βλ. σχετικά "L'ENERGIA ELETTRICA", No 5 1978").

Ἐπειδή δέ τό Β.Ρ. γνωρίζει πολύ καλά ὅτι παρόμοια μέτρα πού προτείνει δέν σώζουν τή κατάσταση, στήν ἴδια σελ. 4I ἀναφέρει: "... Ἄν αὐτό δέν εἶναι πραγματοποιήσιμο, θά ἔπρεπε νά μειωθεῖ ἡ στάθμη τῆς λίμνης...". Δέν καθορίζει ὅμως τό Β.Ρ. πόσα μέτρα θά πρέπει νά μειωθεῖ ἡ στάθμη τῆς λίμνης. Καί φυσικά γιά τή μείωση τῶν πιέσεων, τό κατέβασμα τῆς στάθμης τῆς λίμνης Κρύας Βρύσης, θά πρέπει νά εἶναι σημαντικό. Τότε ὅμως ἀχρηστεύεται ὁ χρήσιμος ὄγκος τῆς λίμνης καί τό ἔργο αὐτό μέ τή μεγάλη δαπάνη πού ἀπαιτεῖ, παύει νά ἐξυπηρετεῖ τό προορισμό του.

3. Γιά τό θέμα τῶν προσχώσεων, τό Β.Ρ. κάνει συσχετισμό μέ τή λεκάνη τοῦ Ἀλιάκμονα καί ὄχι μέ τή λεκάνη τοῦ Ἄνω Ἀχελῷου πού ἔχει ὑπερδιπλάσιες βροχοπτώσεις ἀπό τή λεκάνη τοῦ Ἀλιάκμονα. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ στό σημεῖο αὐτό ὅτι ἡ Ε-W γιά τό ἔργο Σμοκόβου, δέχεται ὄγκο φερτῶν ὑλῶν $2000 \text{ M}^3/\text{ἔτος}/\text{KM}^2$, ἐνῶ στή Κρύα Βρύση πού θά ἔπρεπε νά εἶναι τουλάχιστον ὁ ἴδιος, λαμβάνει τελικά τό μισό. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι τά ἔργα στόν Ἀχελῷο ὑπολογίζονται γιά ὄγκο $2400 \text{ M}^3/\text{ἔτος}/\text{KM}^2$. Δέν τό γνωρίζει αὐτό τό Β.Ρ.;

Εἶναι σαφές ὅτι σέ περίπτωση κατασκευῆς τῆς, ἡ λίμνη Κρύας Βρύσης θά μαζώνονταν γρήγορα ἀπό τά φερτά ὑλικά. Γι' αὐτό τό Β.Ρ. κάνει συσχετισμό μέ τή λεκάνη τοῦ Ἀλιάκμονα, γιά νά μεγαλώσει τή διάρκεια ζωῆς τοῦ ἔργου.

4. Γιά τό ἔργο Σμοκόβου, τό Β.Ρ. παραδέχεται ὅτι θά διαταραχθεῖ ὁ κατάντη ὑδροφόρος ὀρίζοντας (σελ. 55). Παραδέχεται δέ γενικά τό Β.Ρ. (σελ. 57), ὅτι μιᾶ ἐντατική ἐκμετάλλευση τῶν ὑπογείων ὑδάτων θά ἐπιδράσει στά ἀρτεσιανά φρέατα καί μπορεῖ νά στεγνώσουν ἀκόμη καί τά ἰδιωτικά πηγάδια.

Αὐτό ὅμως θά συμβεῖ σ' ὅλες τίς περιοχές κατάντη τῶν φραγμάτων, γιατί δέν θά ἀνανεῶνεται τό ὕδωρ πού θά ἀντλεῖται. Ἐπιβεβαιώνεται ἔτσι ἡ ἀρχικά διατυπωθεῖσα ἄποψή μας ὅτι τό σχέδιο αὐτό τῆς Ε-W θά ὀδηγήσει μοιραῖα στή καταστροφή καί τῶν ἀρδεύσεων μέ ὑπόγειες ἀντλήσεις. Ἐκεῖνες δέ οἱ περιοχές πού προβλέπονται ἀπό τήν Ε-W νά ἀρδεύονται μέ ὑπόγειες ἀντλήσεις, π.χ. Νομοῦ Τρικάλων, Λαρίσης κλπ., ἀπαιτοῦν ἐτήσια ἀνανέωση ὕδατος 600 ἑκατομ. κυβ. μέτρων (σελ. 2 Β.Ρ.). Ἀπό ποῦ θά παίρνεται τό νερό αὐτό ἀφοῦ τά φράγματα θά σταματήσουν τήν ὑπόγεια τροφοδοσία πού γίνεται σήμερα;

Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά τονισθεῖ ὅτι τό σχέδιο τῆς E-W, σπέρνει τή διχόνοια καί τίς προστριβές μεταξύ τῶν ἄγροτῶν τῶν Νομῶν. Ἀναγκάζει π.χ. τό Νομό Τρικάλων στή μεγαλύτερη πλεθοψηφία νά ἀρδεύει μέ ὑπόγειες ἀντλήσεις πού γίνονται ὄλο καί δαπανηρότερες ἀπό τή πετρελαϊκή κρίση καί τό ἀύξανόμενο βάθος τῶν ἀντλήσεων. Τό B.R. στήν ἔκθεσή του (σελ.53), ἀναφέρει σαφῶς ὅτι οἱ ἀντλήσεις ἀπό βάθος μεγαλύτερο τῶν 60 μ. εἶναι ἀντιοικονομικές γιά ἄρδευση. Στό σχέδιο δέ τῆς E-W καί γιά τά Τρίκαλα προβλέπονται 1126 φρέατα μέ μέσο βάθος 85 μ. καί μέ μέγιστο 300 μ. (βλ. Πλν. I-3, E-W, PRELIMINARY STUDY, SUMMARY, Ἰούνιος 1968). Γιά τή Λάρισα δέ προβλέπονται 2753 φρέατα (ἴδιος πίνακας) μέ τά ἴδια δεδομένα. Καί αὐτή τή στιγμή πού ὁ Νομός Τρικάλων εἶναι ὁ βασικός τροφοδότης σέ ἐπιφανειακά ὕδατα. Χαρακτηριστικό εἶναι ἐπίσης ὅτι στή Καρδίτσα προβλέπονται 652 φρέατα μέ μέσο βάθος 120μ. καί μέγιστο 300 μ. Δέν ἐξέφρασε ὅμως τό B.R. καμμία γνώμη σχετικά μ' ὅλα αὐτά οὔτε καί γιά τή προτεραιότητα τῆς κατανομῆς τοῦ ὕδατος, πού εἶναι πολύ βασικό. Ποιός π.χ. θά παίρνει πρῶτος νερό καί ποιός δεύτερος; Ἡ λειψυδρία εἶναι γνωστή. Πιστεύει κανεῖς ὅτι π.χ. οἱ ἄγρότες τοῦ Νομοῦ Τρικάλων, ὅταν οἱ ἴδιοι θά ἀντιμετωπίζουν μεγάλα ἀρδευτικά προβλήματα, θά ἀφήνουν τό νερό νά περνᾷ δίπλα τους κατευθυνόμενο πρὸς ἄλλες περιοχές; ψάχνοντας οἱ ἴδιοι νά ἀντλήσουν νερό ἀπό βαθειές γεωτρήσεις; Μάταια στό Νομό Λαρίσης θά περιμένουν νερό ἀπό τή Κρύα Βρύση, στηρίζοντας ἅλες τίς ἐλπίδες τους στό ἔργο Κρύας Βρύσης πού δέν θά ἔχει νερό ἢ σέ πολύ μικρότερες ποσότητες ἀπό ὅτι ὑπολογίζεται στή καλύτερη περίπτωση.

Τό BUREAU OF RECLAMATION ὄφειλε κατά πρῶτο λόγο νά παρουσιάσει τό πλήρες ὕδατικό ἰσοζύγιο τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδας μόνον, μέ ὅλες τίς ἀνάγκες (ἐμπλουτισμός ὑπογείου ὀρίζοντα -600 ἑκατομ.κ.μ., ὑδρευτικές καί ὑγειονομικές συνθήκες Πηνειοῦ-400 ἑκατομ.κ.μ. κλπ.) γιά νά φαίνονταν τί ποσότης τελικά θά ἔμεινε γιά τίς ἀρδεύσεις. Καί αὐτό ὄχι γιά μέσο ὄγκο μιᾶς πολυετοῦς περιόδου, ἀλλά ἐγγυημένου ὄγκου ὕδατος. Δέν τό ἔκανε ὅμως, γιατί δέν ἐνδιαφέρει τί ποσότητα ὕδατος ἔχει π.χ. στά Τέμπε ὁ Πηνειός ποταμός, ἀλλά μέσα στή Θεσσαλική πεδιάδα, ἐπειδή δέν εἶναι δυνατό νά ἀντληθεῖ ἀπό ἐκεῖ καί νά διοχετευθεῖ π.χ. πίσω πρὸς τά Τρίκαλα...

Ὁ περισσότερο ζημιωμένος Νομός ἀπό τό σχέδιο τῆς E-W, ἀναμφισβήτητα θά ἦταν ὁ Νομός Λαρίσης πού ἔχει τίς μεγαλύτερες ἀρδευτικές ἀνάγκες, δέν θά εἶχε νερό καί θά περιέμενε νερό ἀπό ἄλλες περιοχές, πού ὅμως δέν θά ἔφθανε ὡς ἐκεῖ.

Οἱ ἄγρότες τοῦ Νομοῦ Λαρίσης πού νομίζουν ὅτι μέ τό ἔργο Κρύας Βρύσης, θά λυθοῦν τά ἀρδευτικά τους προβλήματα, κυριολεκτικά πριονίζουν τό κλαδί ἐπάνω στό ὅποιο κάθονται. Καί αὐτό ἐπέλγει νά γίνει ἀπόλυτα κατανοητό.

Αὐτές εἶναι οἱ ἀπόψεις μας γιά τό σχέδιο τῆς E-W καί τήν ἔκθεση τοῦ B.R.

6. ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΧΕΛΩΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΑΠΟ ΛΙΜΝΗ ΣΥΚΙΑΣ. (Λύση Μαγειρία)

Ἡ λύση εἶναι γνωστή καί δέν ἐπιθυμοῦμε νά ἐπιβαρύνουμε περισσότερο τήν ἔκθεση αὐτή. Θεωροῦμε ὅτι μόνον μέ τή πραγματοποίησή της, τό ὑδατικό Θεσσαλικό πρόβλημα θά βρεῖ τή λύση του. Καί πάλι ὄχι πλήρως, ἀλλά στό μεγαλύτερο ποσοστό του. Καί αὐτό ἔχει γίνει κατανοητό στή Θεσσαλία. Δέν μποροῦσε νά ἐκφρασθεῖ πιό συμπυκνωμένα ἡ γενική αὐτή ἄποψη, ἀπό τά ἀναγραφόμενα σέ ἄρθρο τῆς Ἐφημερίδας τῶν Τρικάλων "ΕΡΕΥΝΑ" τῆς 9.7.1977, ὅπου ἀναφέρονται: "... Ἐάν οἱ ἀρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες ἐνδιαφέρονται πράγματι νά λύσουν αὐτό τό πρόβλημα, νά βοηθήσουν τήν ἀνάπτυξη τῶν καλλιεργείων καί νά μᾶς ἀπαλλάξουν ἀπό τήν λειψυδρία, δέν ἔχουν παρά νά προχωρήσουν ἀμέσως στήν ἐκτέλεση τῆς μελέτης Μαγειρία. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι μαλάματα καί προχειρότητες".

Γιά τή κατατόπιση, ἐπισυνάπτουμε μόνον ἕνα γενικό σχέδιο τῆς μελέτης αὐτῆς πού ἔχει ληφθεῖ ἀπό τή σχετική ἀνακοίνωση πού ἐπρόκειτο νά γίνει στό συνερχόμενο Διεθνές Συμπόσιο Ὑδροηλεκτρικῶν Σταθμῶν στήν Ἀθήνα τόν προσεχῆ Νοέμβριο, ἔπειτα ἀπό τήν ἔγκρισή της ἀπό τήν Ὀργανωτική Ἐπιτροπή τῆς Γενεύης. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως πού ἀντιμάχονταν καί ἀντιμάχονται τή προταθεῖσα ἔκτροπή ὑδάτων πρὸς τή Θεσσαλία, κατάφεραν νά εἰσηγηθοῦν καί τελικά ἀπέρριψαν τήν ἀνακοίνωση αὐτή.

Καταγγέλω τίς παράνομες αὐτές ἐνέργειες δημόσια, ἐπιφυλασσόμενος κάθε δικαιώματός μου, γιατί μέ τό νά μήν ἀκουσθεῖ καί προβληθεῖ ἡ χώρα μας σέ ἕνα τόσο σοβαρό θέμα, ἡ προσωπική ζημία εἶναι μικρότερη ἀπό τή γενικώτερη ζημία πού προκαλεῖται λόγω τῶν συνεχῶν παρεμβαλομένων ἐμποδίων καί καθυστερήσεων.

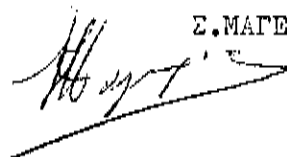
Στό σχέδιο αὐτό (FIG.2), δίνεται ἡ ὀριζοντιογραφία τῆς περιοχῆς τῆς ἐκτροπῆς μέ τόν ἀντιστρεφόμενο ὑδροηλεκτρικό Σταθμό Συκιάς μεταξύ τῶν δύο λιμνῶν Συκιάς καί Αὐλακίου. Ἡ βελτίωση αὐτή κρίνεται ἀναγκαία γιά τήν αὔξηση τῆς ρυθμιστικῆς ικανότητας (600 ἑκατομ. κυβ. μέτρα) καί εἶχε προταθεῖ ἀκόμα ἀπό τό 1972. Ἡ ἄλλη χάραξη παραμένει ἡ ἴδια πρὸς Παλαιοκαρυά κλπ. (βλ. Σχ. 3)

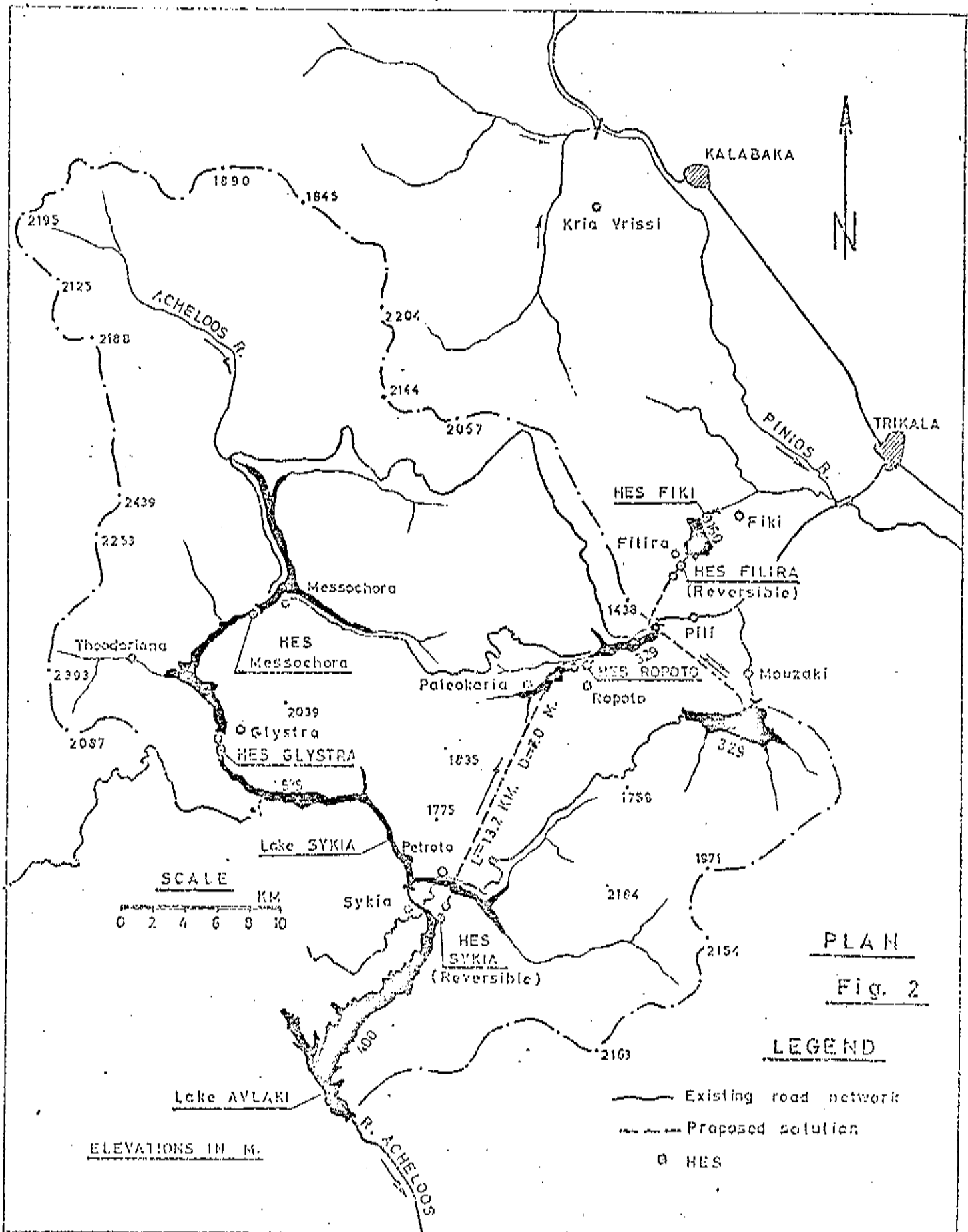
Τό 1^ο στάδιο, δηλαδή, φράγμα Συκιάς, σήραγγη Συκιά-Παλαιοκαρυά-λίμνη Πύλης, θά ἀπαιτήσῃ δαπάνη 7 περίπου δισεκατομμυρίων δραχμῶν, 1,5-2 χρόνια μελέτης καί ἄλλα 4 χρόνια κατασκευῆς. Ὁ ἀντιστρεφόμενος Σταθμός Συκιάς, μπορεῖ ταυτόχρονα νά κατασκευάζεται γιά νά μήν παρεμποδισθεῖ τό ἐνεργειακό πρόγραμμα τῆς ΔΕΗ. Ὁ Σταθμός αὐτός δέν παρεμποδίζει τήν ἐκτροπή, οὔτε ὁ ἀνάντη Σταθμός Γλύστρας, οὔτε ὁ μελετηθεῖς Σταθμός Μεσοχώρας. Ἡ ἐκτροπή ἀποκλείεται μόνον μέ τή κατασκευή τοῦ Σταθμοῦ Αὐλακίου, δηλαδή, Σταθμός κάτω ἀπό τό φράγμα Αὐλακίου.

Θέλουμε νά ἐλπίζουμε ὅτι δέν θά προστεθοῦν καί ἄλλα χρόνια στά 7 πού χάθηκαν.

Ἀθήνα, Σεπτέμβριος 1979

Σ. ΜΑΓΕΙΡΙΑΣ

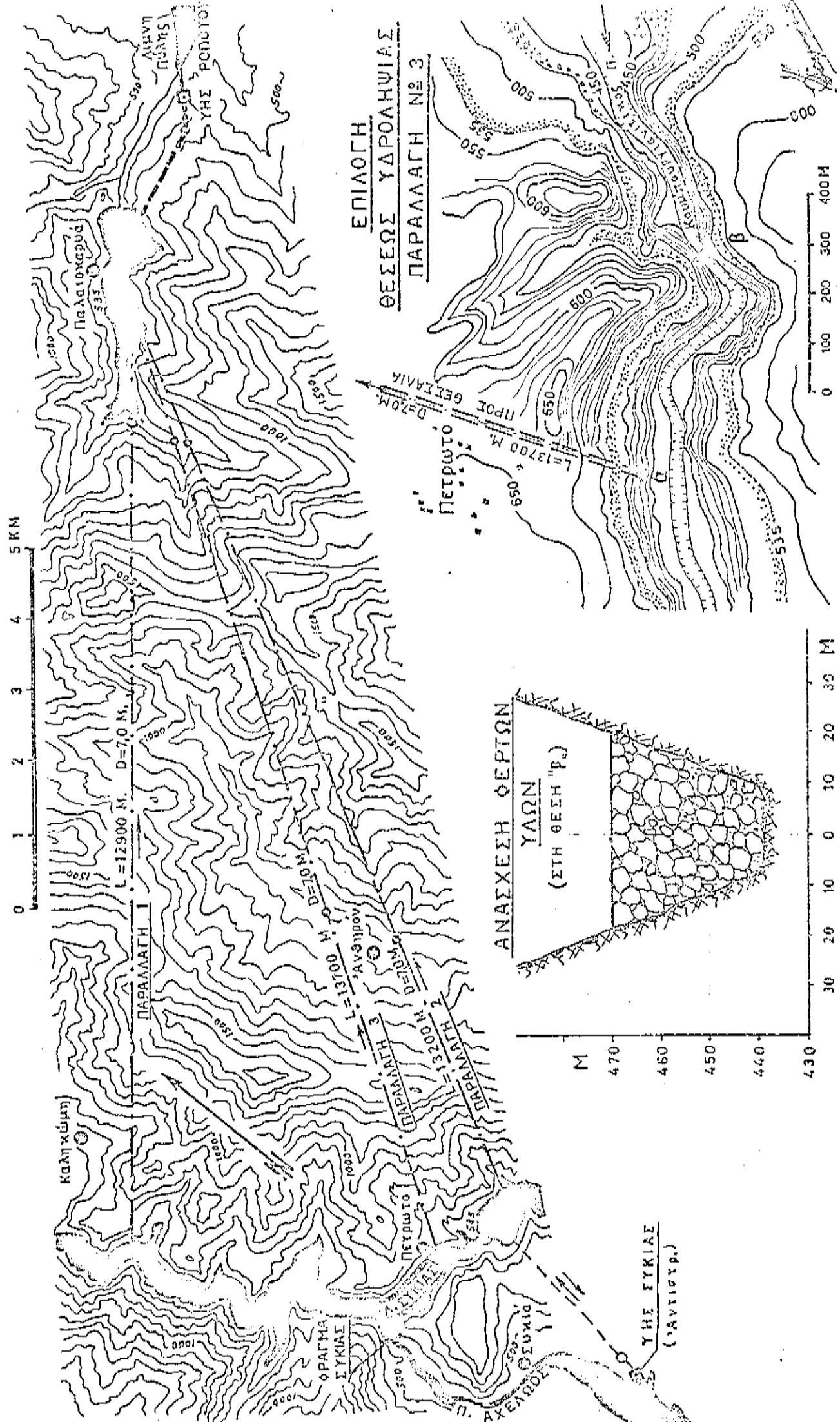

PLAN
Fig. 2

LEGEND

- Existing road network
- - - Proposed solution
- HES

ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΧΑΡΑΞΕΩΣ ΣΗΡΑΓΓΟΣ Λ. ΣΥΚΙΑΣ-Λ. ΠΑΛΑΙΟΚΑΡΥΑΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΣΕΩΣ ΥΔΡΟΛΗΨΙΑΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ Ν° 3